

Voorjaarsnota 2016

INHOUD VOORJAARSNOTA 2016

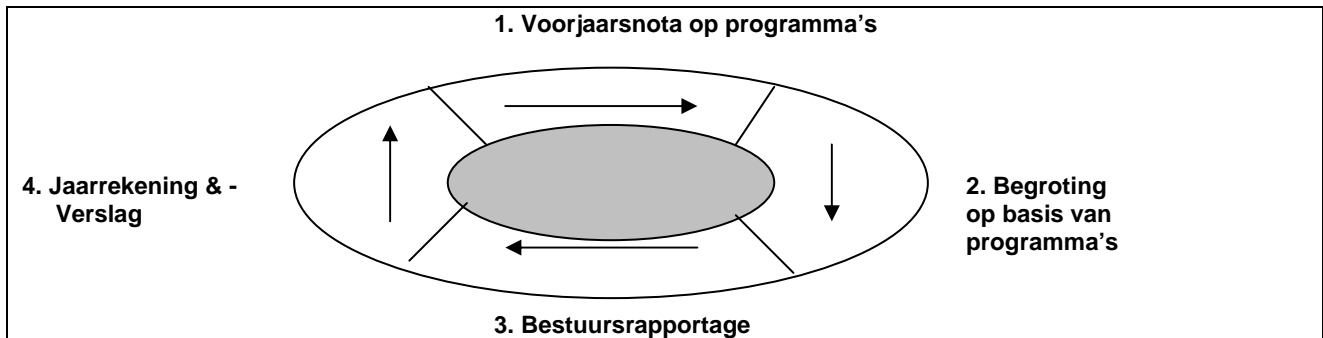
	Pagina
Inhoudsopgave	1
1. Inleiding	2
1.1. Budgetcyclus	2
1.2. Doelstelling voorjaarsnota	2
1.3. Procedure	2
1.4. Het duale stelsel	3
2. Financiële ontwikkelingen	4
2.1. Financiële kaders	4
2.2. Jaarverslag en jaarrekening 2015	8
2.3. Uitvoering begroting 2016	8
3. Financiële paragraaf	9
3.1. Financieel overzicht voorjaarsnota 2016	10
3.2. Toelichting voorjaarsnota 2016	14
3.3. Overzicht reserves en voorzieningen	17
4. Belastingen, rechten en tarieven	18
4.1. Tariefvoorstellen	18
5. Investerings & Indexering	19
5.1. Investerings	19
5.2. Indexering	20
6. Risicoparagraaf	21
7. Actuele ontwikkelingen / lopende projecten	22
8. Bijlage A	Overzicht van reserves en voorzieningen
Bijlage B	Specificatie mutaties reserves/voorzieningen 2016 – 2020
Bijlage C	Ontwikkeling resultaat & eigen vermogen in de afgelopen jaren
Bijlage D	Overzicht kredieten en restant per d.d. 19.04.2016
Bijlage E	Overzicht van aangegane geldleningen
Bijlage F	Lijst met afkortingen

1. INLEIDING

1.1. Budgetcyclus

Ons college presenteert zoals gebruikelijk een voorjaarsnota als onderdeel van de budgetcyclus. De voorjaarsnota levert een bijdrage aan de bestuurlijke besluitvorming over het te voeren beleid voor de komende jaren. Elk jaar opnieuw zal worden gekeken of we de kwaliteit van dit instrument en daarmee het politiek-bestuurlijk gewicht kunnen verhogen.

Voor een volledig inzicht geven wij in onderstaand schema de plaats van het instrument "voorjaarsnota" binnen de totale budgetcyclus weer. Met ingang van 2004 is de 'schil' gewijzigd in de onderdelen beleidsbegroting (op basis van programma's en paragrafen), programmaverslag en –rekening en bestuursrapportage. Zo ontstaat volgens de doelstellingen inzicht in gemaakte afspraken, gewenste effecten en de evaluatie hiervan.

Met de voorjaarsnota (1) in de periode mei / juni start de budgetcyclus. Deze nota mondt uit in de begroting (2) die tijdens de algemene beschouwingen in oktober / november wordt vastgesteld. Tijdens de uitvoering van de begroting trachten wij u tussentijds zoveel mogelijk op de hoogte te houden middels een voorjaarsnota in mei / juni en een bestuursrapportage in december. Dit neemt niet weg dat in commissie- en raadsverband steeds de voortgang van het beleid aan de orde wordt gesteld. Na afloop van het boekjaar presenteren wij u een jaarrekening & jaarverslag (4) met de beleidsmatige en financiële resultaten.

1.2. Doelstelling Voorjaarsnota

De voorjaarsnota biedt de raad de mogelijkheid om op een vroegtijdig moment richting te kunnen geven aan het uit te voeren beleid voor de komende jaren. Tijdens de vaststelling van de begroting in het najaar maakt de gemeenteraad formeel gebruik van zijn budgetrecht. Het moment van vaststelling van de voorjaarsnota is essentieel voor de koppeling tussen jaarverslag en begroting. Hiermee heeft de op te stellen begroting een hoge actualiteitswaarde.

De voorjaarsnota 2016 is inhoudelijk samengesteld op basis van:

- meerjarenbegroting 2016 – 2020
- doorwerking jaarrekening en jaarverslag 2015
- beheersmutaties; screening ontwikkeling bestaande begroting/budgetten
- besluiten genomen door het college tot en met 15.04.2016 en raad tot en met 26.05.2016
- geactualiseerde grondbedrijfsrapportage 2016

Omdat onze instrumenten continu in ontwikkeling blijven houden wij ons aanbevolen voor opmerkingen en suggesties.

1.3. Procedure

Met betrekking tot de budgetcyclus 2016 kent uw raad de volgende behandelingsprocedure en tijdpad:

• Aanbieding voorjaarsnota aan raads- en commissieleden Algemene Zaken	08-06-2016
• Ambtelijke technische toelichting voorjaarsnota 2016 (indien gewenst)	21-06-2016
• Behandeling voorjaarsnota 2016 in commissie Algemene Zaken	27-06-2016
• Behandeling voorjaarsnota 2016 in gemeenteraad	07-07-2016
• Aanbieding begroting 2017 aan de raads- en commissieleden	15-09-2016
• Ambtelijke technische toelichting begroting 2017	27-09-2016
• Inleveren algemene beschouwingen door de raad (1 ^e termijn)	17-10-2016
• Verzending antwoorden alg. beschouwingen 1 ^e termijn aan de raad	03-11-2016
• Behandeling begroting 2017 in gemeenteraad (vanaf 16.00 uur)	10-11-2016

1.4. Het duale stelsel

Een belangrijk onderdeel van het duale stelsel en het bijbehorende Besluit Begroting en Verantwoording voor Provincies en Gemeenten is de programma-indeling voor de raad en de functionele indeling voor het college.

De programma-indeling ziet er als volgt uit:

- A. Bestuurlijke en ambtelijke organisatie
- B. Mobiliteitsbeleid
- C. Economische ontwikkeling
- D. Leefbaarheid
- E. Toeristisch recreatief beleid
- F. Veiligheid en handhaving
- G. Ruimtelijke ordening en woningbouw
- H. Milieuzaken
- I. Educatie
- J. Algemene dekkingsmiddelen

De programma's zijn opgebouwd op basis van een functionele indeling. Deze indeling is vastgesteld in overleg met het college, waarbij de bijbehorende verdeling van verantwoordelijkheden op elkaar is afgestemd. Voor programmatische wensen is het aanspreekpunt van de raads- en commissieleden hiermee vastgelegd.

2. FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

2.1 Financiële kaders

Om de financiële positie en het weerstandsvermogen van een gemeente in al haar facetten te kunnen beoordelen is het noodzakelijk om de volgende aspecten te onderscheiden:

Financieel toezicht

De afgelopen jaren heeft de provincie, als proef, terughoudend toezicht gevoerd en alleen ingegrepen indien een gemeente dreigde 'af te glijden' naar een artikel 12 status (preventief toezicht). Met ingang van begrotingsjaar 2010 is het toezicht vanuit de provincie weer teruggebracht naar het niveau van voor de proef. De begroting 2016 is dientengevolge eind 2015 door de provincie beoordeeld. Conform het schrijven van de provincie d.d. 30-november-2015 (kenmerk: AI/070195) is voor het begrotingsjaar 2016 het normale repressief toezicht van toepassing aangezien de begroting in de meerjarenraming *structureel en reëel in evenwicht is*.

Overeenkomstig voorgaande jaren dienen eventuele begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling te worden toegezonden aan de Provincie.

Het verwachte rekeningsaldo over 2016 ligt in de lijn met de primaire begroting 2016 en zal leiden tot een klein overschot. Het ingezette traject werpt zijn vruchten af en resulteert meerjarig in een reëel sluitende begroting.

Financiële positie

Om de financiële- en vermogenspositie in de toekomst op niveau te houden is het periodiek monitoren ervan een voorwaarde. In het verleden 'konden' we het ons permitteren om meer uit te geven dan we structureel binnen kregen. Dit tekort kon makkelijk gedekt worden met incidentele opbrengsten en inkomsten uit de grondexploitatie (winstneming). Deze manier van werken is niet zoals het zou moeten en op lange termijn dan ook niet houdbaar. De afgelopen jaren is, met succes, gewerkt aan het ombuigen hiervan en structurele lasten te dekken met structurele middelen. Door dit tijdig anticiperen zijn we gelukkig niet in de problemen gekomen toen winstnemingen uit de grondexploitatie 'opdroogden'.

Jaar	Resultaat	Aandeel GB	Resultaat excl. GB	Incidentele Baten & Lasten (- = meer baten dan lasten)	Resultaat excl. GB & incidentele B & L
2004	778	716	62	-716	-654
2005	108	9	99	-594	-495
2006	1.202	1.173	29	185	214
2007	303	152	151	-803	-652
2008	-552	498	-1.050	663	-387
2009	306	80	226	-10	216
2010	568	175	393	-426	-33
2011	282	-14	296	-294	2
2012	-1.681	-2.424	743	-133	610
2013	-562	-1.094	532	-175	357
2014	356	-470	826	-167	659
2015	461	-13	474	-471	3

Figuur 1: Resultaat exclusief incidentele baten & grondexploitatie (bron: door accountant gecontroleerde jaarrekeningen)

Op diverse gebieden zijn de afgelopen jaren acties geïnitieerd om een bijdrage te leveren aan een effectievere en efficiëntere bedrijfsvoering, met als bijkomend doel een structureel reëel sluitende meerjarenbegroting. Acties die over het algemeen een forse (tijds)investering en een lange(re) doorlooptijd kennen alvorens de gewenste effecten zichtbaar worden. Zoals:

- Het doorontwikkelen van budgetbeheer
- Kostendekkendheid van tarieven
- Groeien naar een regieorganisatie
- Ontwikkelen en invoeren van nieuw (minder ruimhartig) beleid
- Aanbestedingstrajecten
- "Zakelijkere" opstelling ten opzichte van burgers en belanghebbenden (gebruiker / genierter betaalt).

De jaarrekeningen in de afgelopen jaren tonen aan dat de vastgestelde budgetten steeds betrouwbaarder worden en het budgetbeheer steeds meer z'n vruchten begint af te werpen; gezien het afnemende aantal en de omvang van eventuele overschrijdingen.

De voorjaarsnota 2016 kent nog enkele (substantiële) bijstellingen waaraan met name openeinderegelingen, nieuwe wet- en regelgeving, financieringsvraagstukken en autonome ontwikkelingen die nauwelijks te beïnvloeden en of te prognosticeren zijn (bijvoorbeeld: Algemene Uitkering) ten grondslag liggen.

Voorjaarsnota versus Begroting

Verantwoordingsjaar 2016 zijn we gestart met een verwacht positief saldo van circa € 6.700. De voorjaarsnota is het eerste meetmoment om te bezien hoe dit saldo zich naar verwachting gaat ontwikkelen. Daar de voorjaarsnota 2016 sluit met een verwacht voordeel van € 1.900 lijkt er in eerste instantie weinig te gebeuren. Gesaldeerd klopt dit natuurlijk maar binnen de individuele producten en programma's gebeurt er toch wel degelijk van alles getuige de individuele mutaties zoals die in paragraaf 3.1 & 3.2 worden uiteengezet en toegelicht.

Vrije ruimte in het Eigen Vermogen

In de onderstaande opstelling, waarvan de basis ontleend is aan de jaarverslag 2016 (paragraaf 3.3), wordt het effect van de voorjaarsnota 2016 in relatie tot de vrije ruimte in de komende jaren inzichtelijk gemaakt. Uitgangspunt bij deze doorrekening / -kijk is dat de jaarrekening 2015 overeenkomstig het voorstel van het College van B&W wordt vastgesteld. Indien dat niet het geval is dan kan dat van invloed zijn op de onderstaande uiteenzetting.

- Algemene Reserve + Fondsen (per 01-jan-2016)	€ 4.321.000
- Bestaande claims (zie overzicht hieronder & Bijlage C)	€ 1.581.000 -/-
	€ 2.740.000
- Jaarrekening 2015	€ 461.000
- Saldo jaarschijf cf. voorjaarsnota 2016	€ 2.000

Vrije ruimte in eigen vermogen o.b.v. voorjaarsnota 2016 € 3.203.000

Omschrijving	Jaar	Bedrag	Uit reserve
-BoeCult	2016 t/m 2020	25.000	Fonds Kunst & Cultuur
-Randweg	2019 - 2020	1.500.000	Fonds Bovenwijkse vrz.
-Groen / Blauw diensten (uitvoering pva)	2016 t/m 2019	50.000	Fonds Groen voor Rood
-Duurzaamheidsagenda	2016	6.000	Fonds Groen voor Rood

Figuur 2: Overzicht van bestaande claims op het eigen vermogen en fondsen

De vrije ruimte binnen het eigen vermogen neemt toe in vergelijking tot het laatste meetmoment. In de jaarrekening 2015 was er naar verwachting nog een vrije ruimte van ruim € 2.745.000. Derhalve een toename van € 458.000.

Het verschil van € 458.000 zit voornamelijk in het storten van de rekeningresultaat 2015 ad € 461.000 in de algemene reserve.

Wat onomstotelijk blijkt uit deze cijfers, en de ontwikkeling ervan in de afgelopen maanden, is dat de in 2014 ingezette ombuigingen zijn vruchten beginnen af te werpen.

Liquiditeitsprognose

Naast het sturen op een sluitende begroting, budgetbewaking, risicobeheersing, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit wordt een liquiditeitsprognose steeds belangrijker. Inzicht in de liquiditeitsstromen biedt een mogelijkheid om tijdig bij te sturen en zo de gewenste neerwaartse beweging in het saldo van de uitstaande lang lopende leningen te realiseren.

De onderstaande tabel geeft een inzicht in de verwachte liquiditeitsstromen in de komende jaren. De basis is de begroting 2016 inclusief de besluiten genomen door het college tot en met 15.04.2016 en gemeenteraad tot en met 26.05.2016.

Hierin zijn ook de toekomstige investeringen opgenomen zoals in het verleden besloten, denk o.a. aan de kapitaaluitgaven inzake randweg, investeringen in vGRP, wegbeheer en MOP (gebouwen). Met het opstellen van de onderhavige voorjaarsnota is rekening gehouden met het nieuw te bouwen Integraal Kindcentrum medio 2019.

+ = ontvangen middelen / overschot op kasbasis					
- = te betalen middelen / tekort op kasbasis					
	2016	2017	2018	2019	2020
0. Saldo Liquiditeit voorgaand jaar (11)	0	146.000	-1.485.000	-299.000	-421.000
1. Kort geld per 01.01.2016	-3.000.000	0	0	0	0
2. Exploitatie Algemene Dienst	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000
3. Exploitatie Grondbedrijf	2.725.000	2.406.000	1.660.000	3.606.000	2.602.000
4. Aflossing leningen	-4.240.000	-3.720.000	-3.220.000	-2.270.000	-1.870.000
5. Investeringen & Kredieten	-2.097.000	-867.000	-1.439.000	-4.333.000	-1.539.000
6. Incidentele opbrengsten	2.008.000	0	135.000	0	0
7. Sub-Saldo	-3.854.000	-1.285.000	-3.599.000	-2.546.000	-478.000
8. Lening 2016 - Aflossing 2017 e.v.	4.000.000	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
9. Lening 2018 - Aflossing 2019 e.v.	-	-	3.500.000	-175.000	-175.000
10. Lening 2019 - Aflossing 2020 e.v.	-	-	-	2.500.000	-125.000
11. Saldo Liquiditeit	146.000	-1.485.000	-299.000	-421.000	-978.000

Figuur 3: Liquiditeitsprognose 2016 – 2020

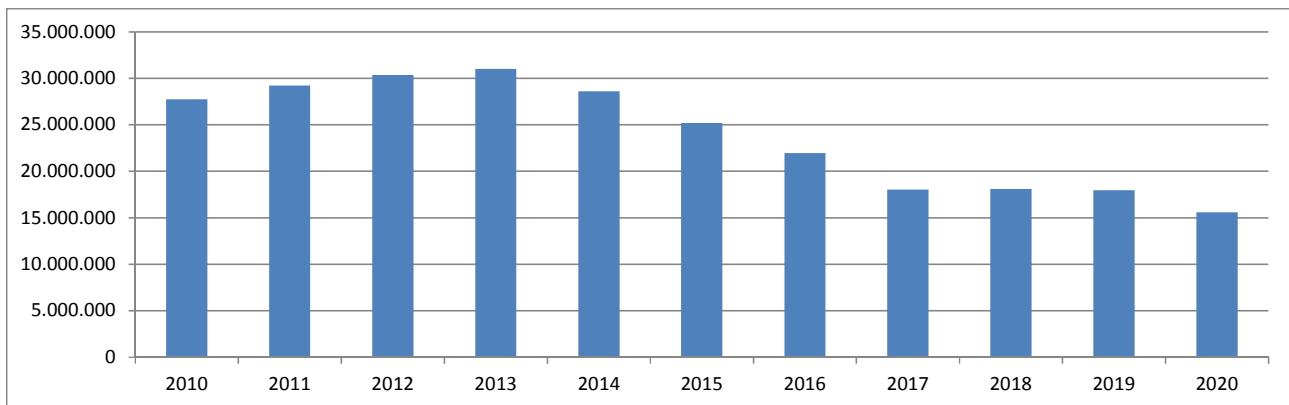
Uit de bovenstaande liquiditeitsprognose blijkt dat in 2016 een langlopende lening moet worden aangetrokken van € 4 miljoen. Met deze nieuwe lening wordt aan de aangegane verplichtingen voldaan. Daarnaast is deze nieuwe lening voornamelijk nodig voor het aflossen van de bestaande leningen in 2016 en het consolideren van het aangetrokken kort geld. Hierbij dient ook opgemerkt te worden dat de verwachte verkopen in het grondbedrijf gerealiseerd dienen te worden.

Tevens blijkt dat uit bovenstaande liquiditeitsprognose dat er voor 2018 naar verwachting een langlopende lening moet worden aangetrokken van € 3.5 miljoen. En voor 2019 naar verwachting een langlopende lening moet worden aangetrokken van € 2.5 miljoen. Het aantrekken van deze nieuwe geldleningen in 2018 en 2019 liggen met name ten grondslag aan investeringen die in betreffende jaren worden verwacht. Zoals opgenomen in hoofdstuk 5 van onderhavige voorjaarsnota.

Het liquiditeitstekort in de jaren 2017 tot en met 2020 (sub. 11) zal worden opgevangen met het aantrekken van kort geld cf. de marges binnen de wet Fido.

Als de bovenstaande prognose wordt gerealiseerd in de komende jaren (tot 2020) dan resulteert dit in een verloop van onze langlopende leningen zoals in figuur 4 weergegeven. Hierbij dienen we ons er wel bewust van te zijn dat er bijzonder weinig ruimte is voor nieuwe investeringen in deze jaren.

Figuur 4: Ontwikkeling langlopende leningen (per einde boekjaar) in de periode 2010 – 2015 (realisatie) / 2016 – 2020 (prognose)

Samenvattend:

- De voorjaarsnota 2016 laat, voor jaarschijf 2016, een beeld zien in de lijn van de begroting.
- Een positief meerjarig perspectief in de jaren 2017 – 2020.
- Het meerjarig perspectief is mede het gevolg van de ombuigingen die zijn ingezet.
- Voor nieuwe initiatieven is minimale ruimte. Behoedzaamheid en het maken van wel overwogen keuzes blijven aandachtspunten voor de komende jaren.
- De vrije ruimte in het eigen vermogen en het weerstandsvermogen is weer van voldoende omvang bij ongewijzigd beleid.
- In 2016 is er een liquiditeitsbehoefte van € 4 miljoen. Daarom wordt er een nieuwe lening aangegaan van € 4 miljoen.
- In 2018 is er een liquiditeitsbehoefte van € 3.5 miljoen.
- In 2019 is er een liquiditeitsbehoefte van € 2.5 miljoen.
- De te behalen resultaten uit het grondbedrijf vormen een onlosmakelijk onderdeel van de toekomstige vermogenspositie, maar zijn gezien het onzekere karakter nog niet ingerekend in de onderhavige voorjaarsnota.
- De komende jaren zullen de reeds ingezette weg van noodzakelijke ombuigingen en het aflossen van de langlopende leningen hoge prioriteit krijgen in het belang van een langdurige gezonde financiële huishouding.

2.2 Jaarverslag en jaarrekening 2015

In het overzicht 'financieel overzicht voorjaarsnota 2016' (paragraaf 3.1) zijn eventuele gevolgen uit de jaarrekening 2015, die een meerjarig effect hebben op de exploitatie, meegenomen.

Zoals uit de jaarstukken blijkt is de reguliere exploitatie (algemene dienst) 2015 afgesloten met een positief resultaat van € 461.000. Een positief resultaat dat overwegend gestoeld is op incidentele meevallers.

2.3 Uitvoering begroting 2016

Medio 2015 zijn de calculaties voor de begroting voor 2016 opgesteld. Na het opstellen van de begroting 2016 hebben zich de nodige ontwikkelingen voorgedaan waarvan de financiële gevolgen in de voorjaarsnota 2016 zijn vertaald. In de diverse raads- en collegevergaderingen kwamen de volgende onderwerpen met financiële gevolgen in de exploitatiesfeer aan de orde, waar nog *geen of deels geen* rekening mee is gehouden bij het opstellen van de begroting 2016.

De financiële vertaling wordt via deze voorjaarsnota, indien en voor zover mogelijk zoals verwerkt in hoofdstuk 3, meegenomen.

3. FINANCIËLE PARAGRAAF

3.1 Financieel overzicht voorjaarsnota 2016

Op de volgende pagina treft u het financieel overzicht aan waarbij aansluiting zichtbaar wordt gemaakt van de stand van de meerjarenbegroting en de effecten van jaarrekening, beheersmutaties en extra wensen.

FINANCIEEL OVERZICHT VOORJAARSNOTA 2016

Afgerond op € 100

+ = positief saldo

- = negatief saldo

Nr.		2016		2017		2018		2019		2020	
		Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel
A	Saldo 05.11.2015 na raadsbesluit	6.700		122.400		96.300		251.100		277.400	
B	Mutaties:										
	Programma A: Bestuur- en ambtelijke organisatie	9.400	-44.600	9.400	-13.200	9.600	-17.100	9.400	-23.200	9.400	-12.800
A1	Storting Pensioen Voorziening (Wethouders)		-27.200		-3.100	200			-2.700		-2.700
A2	Werkkostenregeling (Raadsleden)	8.500		8.500		8.500		8.500		8.500	
A3	Vervanging iPad (Raadsleden)		-500				-7.000				
A4	Website		-5.000		-2.000		-2.000		-2.000		-2.000
A5	Verkiezingen		-9.500						-10.400		
A6	Bestuurlijke samenwerking		-2.400		-8.100		-8.100		-8.100		-8.100
A7	Diverse kleine mutaties PA	900		900		900		900		900	
	Programma B: Mobiliteitsbeleid	200	-45.500	200	-8.100	200	-6.400	8.100	-3.500	5.700	-3.500
B1	Watersysteemheffing - gemeente percelen		-3.500		-3.500		-3.500		-3.500		-3.500
B2	Openbare verlichting		-7.000		-4.600		-2.900	7.900		5.500	
B3	Verkeersonderzoek - Locatie Parkweg		-35.000								
B4	Diverse kleine mutaties PB	200		200		200		200		200	
	Programma C: Economische ontwikkeling	0	-140.400	0	-76.700	0	-86.200	0	-95.700	0	-96.200
C1	BoekelNet		-88.200		-75.700		-85.200		-94.700		-95.200
C2	Nieuwvestiging Langstraat (Tielemans)		-50.000								
C3	Diverse kleine mutaties PC		-2.200		-1.000		-1.000		-1.000		-1.000

FINANCIEEL OVERZICHT VOORJAARSNOTA 2016
Afgerond op € 100
+ = positief saldo
- = negatief saldo

Nr.		2016		2017		2018		2019		2020	
		Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel
	Programma D: Leefbaarheid - WMO	271.600	-88.000	293.100	-92.400	303.300	-97.500	303.500	-100.700	303.500	-103.000
D1	Stichting binnensport - combinatiefunctionaris		-6.600		-6.600		-6.600		-6.600		-6.600
D2	Uitvoeringskosten Optimisd	25.000		25.000		25.000		25.000		25.000	
D3	Programmakosten Optimisd	45.600		45.600		45.600		45.600		45.600	
D4	Doeluitkering B.U.I.G.	116.700		116.700		116.700		116.700		116.700	
D5	Onderhoud kunstwerken		-10.000								
D6	Onttrekking fonds kunst & cultuur t.b.v. onderhoud kunstwerken	10.000									
D7	Participatiebudget		-7.400		-21.800		-26.900		-30.100		-32.400
D8	Wmo - Vervoersvoorzieningen	5.000		5.000		5.000		5.000		5.000	
D9	Wmo - Hulp bij het Huishouden	50.000		50.000		50.000		50.000		50.000	
D10	Wmo - Persoonsgebonden budget	10.000		10.000		10.000		10.000		10.000	
D11	Basisteam Jeugd en Gezin - Ons Welzijn		-39.000		-39.000		-39.000		-39.000		-39.000
D12	Basisteam Jeugd en Gezin - GGD		-25.000		-25.000		-25.000		-25.000		-25.000
D13	Nia Domo	3.100		40.100		50.300		50.500		50.500	
D14	Diverse kleine mutaties PD	6.200		700		700		700		700	
	Programma E: Toeristisch en recreatief beleid	0	-24.800	0	-18.700	0	-18.700	0	-18.700	0	-18.700
E1	Verbod op chemische bestrijding		-15.000		-15.000		-15.000		-15.000		-15.000
E2	Correctief groenonderhoud		-9.000		-3.000		-3.000		-3.000		-3.000
E3	Diverse kleine mutaties PE		-800		-700		-700		-700		-700
	Programma F: Veiligheid en handhaving	0	-11.100	0	-18.600	16.200	-11.100	32.400	-11.100	48.600	-11.100
F1	Bijdrage Brandweer Brabant Noord				-9.500		-9.500		-9.500		-9.500
F2	Bijdrage Brandweer Brabant Noord - nieuwe verdeelsleutel					16.200		32.400		48.600	
F3	Integrale veiligheid		-9.500		-7.500						
F4	Diverse kleine mutaties PF		-1.600		-1.600		-1.600		-1.600		-1.600

FINANCIEEL OVERZICHT VOORJAARSNOTA 2016

Afgerond op € 100

+ = positief saldo

- = negatief saldo

Nr.		2016		2017		2018		2019		2020	
		Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel
	Programma G: Ruimtelijke ordening	66.000	-8.800	16.000	-1.800	16.000	-1.800	16.000	-1.800	16.000	-1.800
G1	Leges Omgevingsvergunning	50.000									
G2	Bestemmingsplan buitengebied		-7.000								
G3	BAG & BWT - diensten door derden	16.000		16.000		16.000		16.000		16.000	
G4	Diverse kleine mutaties PG		-1.800		-1.800		-1.800		-1.800		-1.800
	Programma H: Milieu	28.900	-3.400	77.600	-67.000	67.700	-67.000	72.600	-71.500	66.700	-80.400
H1	Vuilinzameling		-3.400	51.700		51.700		51.700		51.700	
H2	Afvalstoffenheffing				-67.000		-67.000		-67.000		-67.000
H3	Uitvoering milieuwetgeving - Kosten diensten ODBN	6.900		17.600		14.400		20.900		15.000	
H4	Mutatie voorziening GRP	22.000		8.300		1.600		-4.500		-13.400	
	Programma I: Educatie	13.500	0	2.600	0	2.600	0	2.600	0	2.600	0
I1	Inzet OAB middelen - voorgaande jaren	11.700									
I2	Diverse kleine mutaties PI	1.800		2.600		2.600		2.600		2.600	

FINANCIEEL OVERZICHT VOORJAARSNOTA 2016

Afgerond op € 100											
		+ = positief saldo				- = negatief saldo					
Nr.		2016		2017		2018		2019		2020	
		Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel	Voordeel	Nadeel
	Programma J: Algemene dekkingsmiddelen	305.900	-333.700	239.700	-428.200	324.500	-387.200	380.000	-572.100	534.600	-691.500
J1	Rente AD										
	- Actualiseren huidige geldlening (t.o.v. begroting 2016)	73.100		9.400			-26.400		-88.500		-112.500
J2	Rente grondbedrijf										
	- Doorbelaste rente AD naar GBR (grondbedrijf rapportage 2016)		-58.600		-58.500		-13.400	30.100			-35.600
	- Doorbelaste rente AD naar GBR (effect doorbelaste rente 2,29%)		-26.300		-21.500		-17.500		-15.500		-8.700
J3	Afschrijvingen	2.100			-21.500	6.200			-87.100		-100.200
J4	Salarissen										
	- Salaris huidig personeel		-10.500		-25.800		-2.400		-7.600		-14.500
	- Werkkostenregeling		-25.000		-25.000		-25.000		-25.000		-25.000
	- Vakantiegeld - Individueel keuze budget		-125.000								
	- Inhuur diensten derden		-26.000		-16.000		-16.000		-16.000		-16.000
J5	Bedrijfsvoering	4.100		16.900		16.900		16.900		16.900	
J6	Algemene uitkering (gemeentefonds)	188.400		183.300		264.700		288.200		470.900	
J7	Algemene uitgaven - Taakmutatie algemene uitkering	29.700			-49.300		-55.700		-73.400		-96.600
J8	Algemene uitgaven - Stelpost loon-en prijsontwikkeling				-300		-600		-6.700		-7.100
J9	Uitkering deelfonds sociaal domein										
	- Algemene uitkering WSW 2016 (Participatiebudget)	7.400		21.800		26.900		30.100		32.400	
J10	Onroerendezaakbelastingen										
	- OZB: gebruikers niet-woningen				-25.800		-34.400		-43.200		-52.100
	- OZB: eigenaren woningen				-69.700		-71.600		-73.600		-75.700
	- OZB: eigenaren niet-woningen				-39.200		-50.300		-61.500		-72.900
J11	Gebouwen beheer plan (MOP)		-700		-2.000		-300		-400		-1.000
J12	Kosten diensten derden - BSOB		-6.600		-18.600		-18.600		-18.600		-18.600
J13	Vennootschapsbelasting		-55.000		-55.000		-55.000		-55.000		-55.000
J14	Diverse kleine mutaties PJ	1.100		8.300		9.800		14.700		14.400	
B	Totaal mutaties	695.500	-700.300	638.600	-724.700	740.100	-693.000	824.600	-898.300	987.100	-1.019.000
C	Begroting 2016 - 2020 gecorrigeerd (A+B)	702.200	-700.300	761.000	-724.700	836.400	-693.000	1.075.700	-898.300	1.264.500	-1.019.000
D	Saldo voorjaarsnota 2016	1.900		36.300		143.400		177.400		245.500	

3.2 Toelichting voorjaarsnota 2016 (meerjarenbegroting 2016 – 2020)

A: Saldo begroting 2016, raadsbesluit 5 november 2015

Betreft het saldo cf. raadsbesluit bij de behandeling van de begroting 2016 – 2019 d.d. 05.11.2015.

B: Mutaties:

Programma A: Bestuur

- A1. Betreft storting in de pensioenvoorziening cf. de actuariële waarde berekening medio april 2016.
- A2. De kosten inzake de werkkostenregeling worden voor de gehele organisatie, inclusief raadsleden, samengevoegd op programma J. Dit betreft de overheveling naar J4.
- A3. Betreft vervanging iPad t.b.v. raadsleden.
- A4. De mogelijkheid om (extra) diensten via de website af te nemen (iBurgerzaken) brengt structureel extra kosten met zich mee. Naast de incidentele investering van € 3.000.
- A5. In 2016 is i.v.m. het raadgevend referendum over de wet tot goedkeuring van de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Oekraïne het budget naar boven bijgesteld. In 2019 is het budget tevens bijgesteld naar het aantal op dit moment bekende verkiezingen.
- A6. De bijdrages aan Agrifood Capital zijn meerjarig bijgesteld op het juiste aantal inwoners. Tevens is er voor de periode van 2017-2020 een extra bijdrage van € 1,00 per inwoner beschikbaar gesteld voor Agrifood Capital Werkt. Een samenwerkingsovereenkomst tussen werkgevers, onderwijsinstellingen, overheden en andere organisaties t.b.v. een toekomstbestendige arbeidsmarkt. Conform het collegebesluit d.d. 8 december 2015 is voor 2016 een bedrag van € 5.000 beschikbaar gesteld voor een regionale vervolgaanpak voor Agro-as De Peel.
- A7. Diverse kleine mutaties op programma A.

Programma B: Mobiliteitsbeleid

- B1. Bijstelling cf. verhoging afdracht watersysteemheffing aan het waterschap.
- B2. Betreft mutaties inzake openbare verlichting cf. raadsbesluit d.d. 26.05.2016.
- B3. Betreft mutaties inzake verkeersonderzoek – locatie Parkweg cf. raadsbesluit d.d. 24.03.2016.
- B4. Diverse kleine mutaties op programma B.

Programma C: Economische ontwikkeling

- C1. Betreft mutaties inzake BoekelNet cf. raadsbesluit d.d. 26.05.2016.
- C2. Conform het raadsbesluit d.d. 24.03.2016 is een bedrag beschikbaar gesteld voor het uitvoeren een bestemmingsplan procedure voor een nieuwvestiging in het LOG. Conform collegebesluit d.d. 15.03.2016 is het bedrag verhoogd met € 10.000 t.b.v. de MER.
- C3. Diverse kleine mutaties op programma C.

Programma D: Leefbaarheid / WMO

- D1. Als gevolg van uitbreiding inzet combinatiefunctaris wordt de bijdrage aan stichting binnensport verhoogd. Deze extra kosten zijn opgenomen in het gemeentefonds, derhalve kostenneutraal.
- D2. Dit betreffen de kosten van de uitvoering Sociale zaken bij Optimisd. In de begroting 2016 is rekening gehouden met licentiekosten terwijl deze in de totaalprijs van de uitvoeringskosten zijn meegenomen. De post licenties vervalt hierdoor. Daarnaast wordt 1/3 van het Participatiebudget gebruikt voor de inzet van personeel (o.a. groepsbegeleiding van klanten). Dit wordt onderling verrekend waardoor het begrote bedrag voor de uitvoeringskosten kan worden verlaagd.
- D3. Dit zijn de kosten voor uitkeringen en minimabeleid. De definitieve cijfers over 2015 zijn bekend en geëxtrapoleerd. Het gemiddeld aantal uitkeringen is het laatste jaar afgenomen waardoor minder kosten besteed zijn dan in de begroting 2016 is opgenomen.
- D4. Voorlopig budget 2016. Dit betreft de vergoeding van kosten voor uitkeringen, deze is naar aanleiding van de beschikking (december 2015) bijgesteld.
- D5./D6. Betreft mutaties inzake onderhoud kunstwerken cf. raadsbesluit d.d. 25.02.2016.
- D7. Met de decembercirculaire 2015 is het budget ten behoeve van participatie naar boven bijgesteld. Derhalve een nadeel. Deze extra kosten worden via het deelfonds sociaal domein gecompenseerd, zie J9.
- D8. Bijstelling cf. realisatie 2015 en verwachte kosten 2016 en verder.
- D9. Bijstelling cf. realisatie 2015 en verwachte kosten 2016 en verder.
- D10. Bijstelling cf. realisatie 2015 en verwachte kosten 2016 en verder.
- D11. Betreft mutatie bijdrage Ons Welzijn (basisteam Jeugd en Gezin) cf. raadsbesluit d.d. 24.03.2016.
- D12. Betreft mutatie bijdrage GGD (basisteam Jeugd en Gezin) cf. raadsbesluit d.d. 24.03.2016.
- D13. Betreft mutatie inzake Nia Domo cf. raadsbesluit d.d. 08.10.2015.
- D14. Diverse kleine mutaties op programma D.

Programma E: Toeristisch en recreatief beleid

- E1. Op 31 maart 2016 is het verbod op het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen op de verharding in gegaan. De gemeente maakte tot 31 maart 2016 nog gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen en is nu overgestapt op een nieuwe methode. Bij deze nieuwe methode wordt gebruik gemaakt van hete lucht. Dit is een arbeidsintensieve methode waardoor de kosten voor het groenbestek met € 15.000 zijn toegenomen.

- E2. In het voorjaar van 2016 zijn diverse plantsoenen in het centrum van Boekel opgeknapt. Door deze opknapping zijn de kosten voor de plantsoenen met € 6.000 toegenomen. Om ook in de toekomst meer aandacht te besteden aan kleinschalig onderhoud aan plantsoenen wordt er structureel € 3.000 extra beschikbaar gesteld.
- E3. Diverse kleine mutaties op programma E.

Programma F: Veiligheid en handhaving

- F1. Bijstelling van het budget cf. het beleidskader 2017 van de veiligheidsregio.
- F2. De herverdeelde effecten inzake de aangepaste verdeelsleutel voor de bijdrage aan de veiligheidsregio worden verwerkt cf. het beleidskader 2017.
- F3. Voor 2016 en 2017 wordt een bijdrage beschikbaar gesteld voor een regionale projectleider ondermijning. Daarnaast wordt eenmalig in 2016 een bedrag beschikbaar gesteld voor een veiligheidsdag (jubileum buurtpreventie).
- F4. Diverse kleine mutaties op programma F.

Programma G: Ruimtelijke ordening

- G1. Verwacht wordt dat dit jaar de legesopbrengsten hoger zullen zijn dan vooraf was ingeschat. Dit komt met name door de snelle ontwikkeling van de Donk fase II, waardoor tijdelijk veel vergunningen voor woningen aangevraagd (zullen) worden.
- G2. Betreft mutatie inzake omgevingsplan buitengebied cf. raadsbesluit d.d. 24.03.2016.
- G3. Overheveling van budget inhuur diensten derden naar programma J, zie J4.
- G4. Diverse kleine mutaties op programma G.

Programma H: Milieu

- H1. De gemeente Boekel is op het gebied van afval aangesloten bij de bestuurscommissie afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel (BCA). Begin 2017 worden vrijwel alle contracten opnieuw aanbesteed. De BCA verwacht dat een aantal contracten voordelig zullen uitvallen. Dit betekent dat de bijdrage van de gemeente Boekel aan de BCA vanaf 2017 omlaag gaat. Dit zorgt voor een voordeel in 2017 en verder.
- H2. In relatie tot de dalende kosten van de vuilinzameling zullen de opbrengsten uit de afvalstoffenheffing afnemen. Er zijn immers minder kosten die vanuit deze heffing betaald moeten worden.
- H3. Door verschillende wijzigingen op het gebied van milieu ontstaat er de komende jaren een voordeel op deze post. De geur gebiedsvisie wordt bijvoorbeeld niet jaarlijks maar om de 2 jaar geëvalueerd. Door het verdwijnen van de voorganger van ODBN veranderen er enkele posten binnen de gemeente begroting.
- H4. Het her-programmeren van investeringen inzake het 'product' riool leidt tot aanpassingen in de te onttrekken BTW component ten laste van de bestemmingsreserve riolerings. In de onderhavige mutatie zijn de effecten van het her-programmeren weergegeven.

Programma I: Educatie

- I1. Betreft inzet onderwijsachterstanden gelden uit voorgaande jaren t.b.v. bibliotheek taken.
- I2. Diverse kleine mutaties op programma I.

Programma J: Algemene dekkingsmiddelen

- J1. **Rente AD**
- Met het opstellen van de begroting 2016 is rekening gehouden met een vaste geldlening van € 6,0 miljoen op 01.07.2015 (aflossen in 20 jaar) tegen een rentepercentage van 1,25%. In 2015 is deze geldlening niet aangegaan. Het verschil wordt hier gecorrigeerd.
  - Actualisatie van het liquiditeitsprognose zoals beschreven in hoofdstuk 2 blijkt dat naar verwachting een drietal nieuwe geldleningen dienen te worden aangegaan:
    - € 4,0 miljoen per 31.12.2016 (aflossen in 20 jaar) tegen een verwacht rentepercentage van 1,50%.
    - € 3,5 miljoen per 01.07.2018 (aflossen in 20 jaar) tegen een verwacht rentepercentage van 2,00%.
    - € 2,5 miljoen per 01.07.2019 (aflossen in 20 jaar) tegen een verwacht rentepercentage van 2,25%.
- J2. **Rente Grondbedrijf**
- Met het actualiseren van de grondbedrijfsrapportage 2016 is ervoor gekozen de doorbelaste rente naar het grondbedrijf te verlagen naar 2,5% (was 3%). Dit resulteert voor de algemene dienst in een nadeel.
  - Cf. nieuwe 'spelregels' zoals verwoord in de notitie rente (Commissie BBV – April 2016), mag de doorbelaste rente over 2016 maximaal 2,29% zijn. Dit resulteert voor de algemene dienst in een nadeel.
- J3. **Afschrijvingen**
- Het betreft een saldo van meerdere kredieten (investeringen). Het nadeel in 2017 wordt met name veroorzaakt door de verbouwing van Nia Domo (zie voordeel D13). Het voordeel in 2018 wordt veroorzaakt door het uitstellen van de investering aan de randweg voor de periode van één jaar. Vanaf 2019 wordt er rekening gehouden met de afschrijvingslasten van de nieuwbouw aan de locatie Parkweg voor een bedrag van € 3 miljoen.

J4. Salarissen

Huidig personeel

Actualisatie salarislusten cf. cao akkoord april 2016.

Werkkostenregeling

De werkkostenregeling is per d.d. 01.01.2015 ingevoerd, op basis van ervaringscijfers over 2015 worden de kosten structureel opgevoerd.

Vakantiegeld

Met de invoering van het individueel keuze budget per d.d. 01.01.2017 dient het vakantiegeld over de periode juni 2016 tot en met december 2016 als verplichting te worden opgevoerd in 2016. Voorheen was dit niet het geval.

Inhuur diensten derden

Betreft met name overheveling van budget inhuur diensten derden, BAG & BWT. Zie G3.

J5. Dit betreft diverse kleine voordelen op de bedrijfsvoering cf. realisatie 2015.

J6. Met het opstellen van de begroting 2016 is rekening gehouden met de meicirculaire 2015. Met het opstellen van de voorjaarsnota 2016 worden hier de effecten van de decembercirculaire 2015 vertaald. De herberekening heeft plaatsgevonden medio april 2016 waarin is gerekend met de meeste recente aantallen (gegevens).

J7. De begrote taakmutaties zijn middels de voorjaarsnota 2016 functioneel geraamd, derhalve kunnen de taakmutaties komen te vervallen.

J8. Betreft actualisatie van de stelpost loon- prijsontwikkeling van de decembercirculaire 2015 t.o.v. de meicirculaire 2015.

J9. Toename participatiebudget zoals verwerkt in de decembercirculaire 2015, de lasten evenredig bijgesteld. Zie D7.

J10. Met het opstellen van de begroting 2015 was voor het jaar 2017 een OZB verhoging voorzien van 5%. Gezien de positieve financiële ontwikkelingen worden de burgers niet meer belast dan noodzakelijk, derhalve wordt daar vanaf gezien. Zie hoofdstuk 4 in de onderhavige voorjaarsnota.

J11. In het voorjaar 2016 is het meerjaren onderhoudsplan (gebouwen) geactualiseerd.

J12. Betreft mutaties inzake bijdrage BSBO cf. raadsbesluit d.d. 26.05.2016.

J13. Betreft mutaties inzake afdracht vennootschapsbelasting zoals verwoord in de grondbedrijf rapportage 2016 cf. raadsbesluit d.d. 26.05.2016.

J14. Diverse kleine mutaties op programma J.

B Totaal mutaties

Saldo van alle mutaties (voor en nadelen) t.o.v. begroting 2016.

C Begroting 2016 – 2020 gecorrigeerd

Saldo van de mutaties inclusief de vastgestelde begroting 2016.

D Saldo voorjaarsnota 2016

2016	€	1.900	+/+
2017	€	36.300	+/+
2018	€	143.400	+/+
2019	€	177.400	+/+
2020	€	245.500	+/+

3.3 Overzicht Reserves en Voorzieningen

Algemeen

Ten behoeve van een stabiel financieel beleid, waarin grote financiële uitschieters zowel in positieve als negatieve zin in enig jaar zoveel mogelijk worden geëlimineerd, worden (bestemmings)reserves gevormd. Er worden als het ware 'spaarpotjes' gevormd die in latere jaren worden ingezet ter dekking van lasten en/of projecten zodat de lasten hiervan niet op de dan lopende exploitatie drukken. Het vormen en aanwenden van (bestemmings)reserves dient echter wel op een verantwoorde basis te geschieden zodat er:

- voldoende dekkingsmiddelen overblijven om eventuele onvoorziene tegenvallers in de toekomst op te vangen;
- niet onnodig veel potjes worden gevormd waardoor de financiële ruimte in de begroting en/of exploitatie te zeer wordt ingeperkt.

Naar de maatstaf die we ons zelf hebben opgelegd met het vaststellen van de nota financieel beleid 2015 dient de gemeente Boekel rekening te houden met een vaste reserve (vast weerstandsvermogen) van € 1.000.000. Voorheen werd de omvang van deze vaste reserve gestoeld op een oude provinciale norm en resulteerde in een reserve van circa € 620.000. Met het vaststellen van de jaarrekening 2014 is de vaste reserve op het gewenste niveau van € 1.000.000 gebracht.

Opheffen bestaande bestemmingsreserves:

In de onderhavige voorjaarsnota zitten geen bestemmingsreserves die ophouden te bestaan en waarvan het resterende saldo zou kunnen vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

Specificatie

Voor meer en gedetailleerdere informatie met betrekking tot de reserves, het rekeningresultaat van de afgelopen jaren en het weerstandsvermogen wordt verwezen naar de volgende onderdelen in deze voorjaarsnota:

Paragraaf 2.1

- Bijlage A: Overzicht van reserves en voorzieningen
Bijlage B: Specificatie mutaties reserve / voorziening 2016 - 2020
Bijlage C: Ontwikkeling resultaat & eigen vermogen in de afgelopen jaren

4. BELASTINGEN, RECHTEN EN TARIEVEN

4.1 Tariefvoorstellen

Leges en overige vergoedingen

Op basis van de nota financieel beleid wordt er vanaf het belastingjaar 2005 een verhoging doorgevoerd op basis van de consumenten prijsindex (cpi) over het gemiddelde van de afgelopen vijf jaren. Het Centraal Planbureau heeft het Centraal Economisch Plan aangeboden, waardoor het gemiddeld percentage voor 2017 (2015: 1,96% - 2014: 1,96% - 2013: 1,78% - 2012: 1,56% - 2011: 1,64%) t.b.v. de legesheffing 2017 is berekend en kan worden vastgesteld op 1,78%.

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing voor het jaar 2017 worden vastgesteld op basis van 100% kostendekkendheid. Bij het opstellen van de begroting 2017 zullen de daadwerkelijke kosten bekend zijn, zodat het tarief kan worden bepaald. Op basis van de op dit moment bekende gegevens zal het tarief gaan dalen naar € 159 (2016: €177).

Rioolheffing

Gemeenten hadden conform de nieuwe Wet gemeentelijke watertaken uiterlijk tot 1 januari 2012 de tijd om een (nieuw) gemeentelijk rioleringsplan (GRP) op te stellen. In 2011 is het verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan (vGRP) opgesteld en door de Gemeenteraad in haar vergadering van oktober vastgesteld. In dit vGRP staat een overzicht van de aanwezige voorzieningen in relatie tot de zorgplicht voor stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater en grondwater, plus de voorgenomen maatregelen op deze terreinen. In het vGRP worden tevens de tarieven voor 2012 e.v. berekend en ook hier gelden de uitgangspunten: de gebruiker betaalt en kostendekkendheid van tarieven. De definitieve tarieven worden in de begroting 2017 aan u voorgelegd.

Onroerende zaakbelastingen

De mutatie van de WOZ-waarden voor het belastingjaar 2017 betreft de mutatie tussen de waardepeildatum 1 januari 2015 en 1 januari 2016. Vanaf belastingjaar 2008 wordt de WOZ-waarde jaarlijks vastgesteld en zit er tussen de ontvangst van WOZ-waarde en de waardepeildatum nog maar 1 jaar.

Op dit moment is nog niet bekend wat het stijgings- c.q. dalingspercentage van de WOZ-waarde is geweest. Naast de jaarlijkse autonome groei wordt er bij de becijfering van de OZB-opbrengsten rekening gehouden met een indexering gebaseerd op de consumentenprijsindex over de afgelopen vijf jaar (gemiddelde hiervan), zoals gepubliceerd en vastgelegd door het Centraal Planbureau.

Met het opstellen van de begroting 2015 is rekening gehouden met een extra stijging van 5% in 2017, In de onderhavige voorjaarsnota wordt voorgesteld hiervan af te zien. Echter uitsluitend rekening te houden met een consumenten prijsindexering voor 2017.

Graf- en begrafenisrechten

Deze rechten zullen ook in 2017 kostendekkend zijn. Bij het opstellen van de begroting 2017 zullen de daadwerkelijke kosten bekend zijn. De definitieve tarieven worden in de begroting 2017 aan u voorgelegd.

5. INVESTERINGEN & INDEXERING

5.1 Investerings

De boekwaarde van de totale investeringen is per 1 januari 2016 op basis van de jaarrekening 2015 € 38.410.509.
Per 1 januari 2015 bedroeg de boekwaarde € 42.619.179.

In een aparte Bijlage D zijn de (actuele) restantkredieten over 2016 zichtbaar. Voor een nadere specificatie verwijzen wij u naar deze bijlage.

Onderstaand treft u een overzicht aan van alle verwerkte investeringen in de voorjaarsnota 2016.

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (direct afschrijven cf. ideaal complex):					
- Opstellen VGRP	12.500				
- Groot onderhoud pompunits	558.070				
- Bergbezinkbassin De Vlonder	47.700				
- Afkoppelen rioleringsgebied Bosberg	71.677				
- Afkoppelen rioleringsgebied Vogelenzang		254.800	254.800		
- Afkoppelen rioleringsgebied De Logt/Brouwersstraat				112.308	112.308
- Maatregelen onderhoudsplanning	33.339				
- Waterafvoer Bovenstehuis	25.000				
- Verbetermaatregelen BRP 2015		34.500			
- Verbetermaatregelen BRP 2017		119.300			
- Renovatie gemaal Raadstraat	30.000				
- Renovatie gemaal Bosberg		26.000			
- Wervelventiel put 300423		15.000			
Onderhoud gebouwen (cf. MOP 2016-2025)					
- Gemeentehuis					10.600
- de Horst	26.145				
- Scoutinggebouw		10.261			
- Sportcentrum De Burcht		21.200	79.500	16.960	
Wegbeheer (plan 2015 - 2019)					
- Groot onderhoud	247.637	250.832	250.722	39.989	250.000
- Planbegeleiding	12.382	12.542	12.536	1.999	0
- Tweejaarlijkse actualisatie wegbeheerplan	12.000	0	12.000	0	12.000
Nia Domo - Verbouwing	350.000				
Telefooncentrale	30.000				
Openbare Verlichting (vervangen armaturen)	0	26.000	53.000	57.000	83.000
Boekel Sport - Verlichting trainingsvelden (veld 3 en 4)	18.000				
Vervanging voetbalvelden					
- Boekel Sport (exclusief btw)					
Veld 3	22.500				
Veld 4	22.500				
Veld 5				21.000	
- RKS Venhorst (inclusief btw)					
Veld 2				25.410	
Randweg					
- Te activeren investering (kapitaallasten)			650.000	500.000	
- Bijdrage fonds bovenwijkse voorzieningen				500.000	1.000.000
Integraal Kind Centrum (IKC)				3.000.000	
Totaal investeringen	1.519.450	770.435	1.312.558	4.274.666	1.467.908

5.2 Indexering

De gemeente past de systematiek van indexering toe op basis van een algehele stelpost gebaseerd op het loon-prijsindexcijfer. Met de voorjaarsnota 2016 zijn de bedragen opgenomen op basis van de laatste bekende gegevens (decembercirculaire 2015). Deze zijn:

2017	€ 34.300
2018	€ 68.600
2019	€ 108.900
2020	€ 143.500

6. RISICOPARAGRAAF

Algemeen

Voor een actueel overzicht van de bestaande risico's in relatie tot de reguliere bedrijfsvoering wordt verwezen naar de paragraaf 3.3 (pag. 37 t/m 47) van de jaarrekening 2015. Een geactualiseerd overzicht van het vrij beschikbare deel van het eigen vermogen treft u aan in paragraaf 2.1 van de onderhavige voorjaarsnota.

7. ACTUELE ONTWIKKELINGEN / BEDRIJFSVOERING

Ook ten aanzien van de actuele ontwikkelingen en bedrijfsvoering wordt in eerste instantie verwezen naar het jaarverslag 2015 en de jaarrekening 2015. Hieronder worden enkel de meest recente ontwikkelingen uiteengezet die ten tijden van het opmaken van het jaarwerk 2015 nog niet bekend waren.

Werken op afspraak

Met ingang van 01 januari 2013 werkt de front-office van de gemeente Boekel op afspraak. Een afspraak maken op de dag zelf was niet mogelijk. Eind 2015 is dit principe verlaten en wordt de burger de kans geboden om op woensdag een afspraak te maken voor diezelfde dag.

In 2015 is onderzoek gedaan (enquête) naar de behoefte m.b.t. de openingstijden. Uit die enquête is naar voren gekomen dat de burger graag na werktijd en later dan 19.00 uur (woensdag) een bezoek wil brengen aan het gemeentehuis.

Besloten is om met ingang van 1 mei 2016 is de openingstijd op woensdagavond te verlengen tot 21.00 uur. Eind 2016 zal dit worden geëvalueerd en indien noodzakelijk worden bijgesteld.

8. BIJLAGEN

Bijlage A	Overzicht van reserves en voorzieningen
Bijlage B	Specificatie mutaties reserves/voorzieningen 2016 – 2020
Bijlage C	Ontwikkeling resultaat & eigen vermogen in de afgelopen jaren
Bijlage D	Overzicht kredieten en restant per d.d. 19.04.2016
Bijlage E	Overzicht van aangegane geldleningen
Bijlage F	Lijst met afkortingen

Bijlage A - Overzicht van reserves & voorzieningen

Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
1-1-2016	1-1-2017	1-1-2018	1-1-2019	1-1-2020	1-1-2021

Nummer	SALDO VAN REKENING						
980301	Saldo van de rekening algemene dienst	460.681	0	0	0	0	0
980350	Saldo van de rekening grondbedrijf	0	0	0	0	0	0
	TOTAAL SALDO VAN REKENING	460.681	0	0	0	0	0

	ALGEMENE RESERVES						
980001	Vaste reserve	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
980002	Algemene reserve	2.567.751	2.567.751	2.567.751	2.567.751	2.567.751	2.567.751
980051	Vaste reserve grondbedrijf	401.261	401.261	401.261	401.261	401.261	401.261
980052	Algemene reserve grondbedrijf	1.673.110	1.673.110	1.673.110	1.673.110	1.673.110	1.673.110
	TOTAAL ALGEMENE RESERVES	5.642.121	5.642.121	5.642.121	5.642.121	5.642.121	5.642.121

	OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES						
980213	BoeCult	44.838	49.838	54.838	59.838	64.838	69.838
980214	Monumentenbeleid	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
980240	Budgetoverheveling	74.512	0	0	0	0	0
980250	Fonds kunst & cultuur	172.174	157.174	152.174	147.174	142.174	137.174
980251	Fonds bovenwijkse voorzieningen	1.517.627	1.517.627	1.517.627	1.517.627	1.017.627	17.627
980252	Fonds groen voor rood	63.864	32.770	22.770	12.770	7.770	7.770
980255	Pensioen gewezen wethouder	185.039	171.167	157.295	143.423	124.446	102.054
980259	Vitaal buitengebied Boekel	120.219	120.219	120.219	120.219	120.219	120.219
980260	Risicoafdekking BoekelNet	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
	TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	2.318.275	2.188.796	2.164.924	2.141.052	1.617.075	594.683

	VOORZIENINGEN						
980401	Wegbeheer	287.149	55.922	55.548	43.290	264.302	265.302
980403	Onderhoud gebouwen	314.316	119.589	117.553	85.727	117.488	131.263
980408	Pensioenverplichtingen	409.218	474.871	516.371	557.871	602.251	646.631
980409	Grondbedrijf (verlies gevende complexen)	3.012.000	3.012.000	3.012.000	3.012.000	3.012.000	3.012.000
980440	Gemeentelijk rioleringsplan	582.554	0	0	0	0	0
940441	Afvalstoffenheffing	53.000	53.000	53.000	53.000	53.000	53.000
980450	Nog te maken kosten afgesloten complexen	104.253	94.253	94.253	94.253	94.253	94.253
980500	Dubieuze debiteuren	230.843	178.843	178.843	178.843	178.843	178.843
	TOTAAL VOORZIENINGEN	4.993.333	3.988.478	4.027.568	4.024.984	4.322.137	4.381.292

	RECAPITULATIE						
	SALDO VAN REKENING	460.681	0	0	0	0	0
	ALGEMENE RESERVES	5.642.121	5.642.121	5.642.121	5.642.121	5.642.121	5.642.121
	OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES	2.318.275	2.188.796	2.164.924	2.141.052	1.617.075	594.683
	VOORZIENINGEN	4.993.333	3.988.478	4.027.568	4.024.984	4.322.137	4.381.292
	TOTAAL GENERAAL	13.414.410	11.819.396	11.834.614	11.808.158	11.581.334	10.618.097

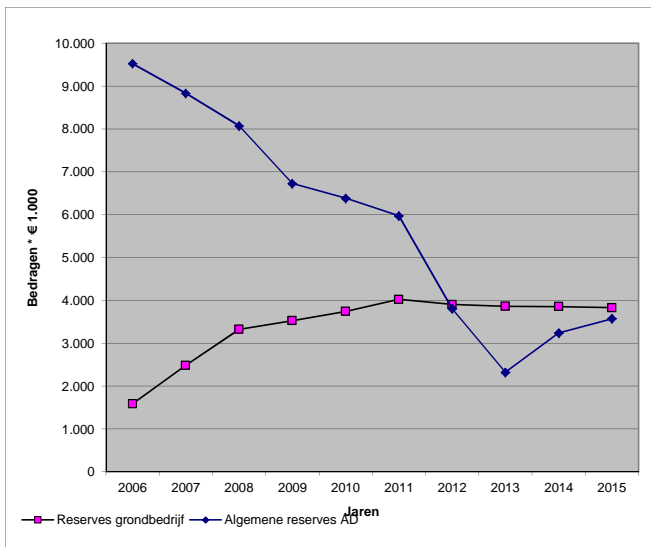
Bijlage B - Specificatie mutaties reserves en voorzieningen	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo
	01-01-'16	2016	01-01-'17	2017	01-01-'18	2018	01-01-'19	2019	01-01-'20	2020	01-01-'21
980301: Saldo van de rekening algemene dienst	460.681	-460.681	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo Algemene Dienst 2015	460.681	-460.681		0		0		0		0	
980001: Vaste reserve	1.000.000	0	1.000.000	0	1.000.000	0	1.000.000	0	1.000.000	0	1.000.000
Geen mutaties											
980002: Algemene reserve	2.567.751	0	2.567.751	0	2.567.751	0	2.567.751	0	2.567.751	0	2.567.751
Geen mutaties											
980051: Vaste reserve grondbedrijf	401.261	0	401.261	0	401.261	0	401.261	0	401.261	0	401.261
Geen mutaties											
980052: Algemene reserve grondbedrijf	1.673.110	0	1.673.110	0	1.673.110	0	1.673.110	0	1.673.110	0	1.673.110
Geen mutaties											
980213: BoeCult	44.838	5.000	49.838	5.000	54.838	5.000	59.838	5.000	64.838	5.000	69.838
Van reserve Fonds kunst en cultuur		5.000		5.000		5.000		5.000		5.000	
980214: Monumentenbeleid	40.000	0	40.000	0	40.000	0	40.000	0	40.000	0	40.000
Geen mutaties											
980240: Budgetoverheveling	74.512	-74.512	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Budget Randweg (budget burap 2015)		-74.512		0		0		0		0	
980250: Fonds kunst en cultuur	172.174	-15.000	157.174	-5.000	152.174	-5.000	147.174	-5.000	142.174	-5.000	137.174
Naar reserve Boecult		-5.000		-5.000		-5.000		-5.000		-5.000	
Onderhoud kunstwerken		-10.000		0		0		0		0	
980251: Fonds bovenwijkse voorziening	1.517.627	0	1.517.627	0	1.517.627	0	1.517.627	-500.000	1.017.627	-1.000.000	17.627
Voorontwerp Randweg Boekel en Dorpsmantel		0		0		0		-500.000		-1.000.000	
980252: Fonds groen voor rood	63.864	-31.094	32.770	-10.000	22.770	-10.000	12.770	-5.000	7.770	0	7.770
Plan van aanpak stimuleringskader Groen-Blauwe diensten		-25.000		-10.000		-10.000		-5.000		0	
Duurzaamheidsagenda gemeente Boekel 2013-2016		-6.094		0		0		0		0	

Bijlage B - Specificatie mutaties reserves en voorzieningen	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo
	01-01-'16	2016	01-01-'17	2017	01-01-'18	2018	01-01-'19	2019	01-01-'20	2020	01-01-'21
980255: Pensioen gewezen wethouder	185.039	-13.872	171.167	-13.872	157.295	-13.872	143.423	-18.977	124.446	-22.392	102.054
Uitbetaling pensioen gewezen wethouder		-13.872		-13.872		-13.872		-18.977		-22.392	
980259: Vitaal buitengebied Boekel	120.219	0	120.219	0	120.219	0	120.219	0	120.219	0	120.219
Geen mutaties											
980260: Risicoafdekking BoekelNet	100.000	0	100.000	0	100.000	0	100.000	0	100.000	0	100.000
Geen mutaties											
980401: Wegbeheer	287.149	-231.227	55.922	-374	55.548	-12.258	43.290	221.012	264.302	1.000	265.302
		De stortingen en ontrekkingen in de voorziening (2015 - 2019) zijn gebaseerd op het wegbeheerplan 2015-2019, Rb. 11.12.2014 erplan 2015-2019, Rb. 11.12.2014									
Storting wegbeheer		263.000		263.000		263.000		263.000		263.000	
Uitvoering wegbeheerplan - Planbegleiding		-12.382		-12.542		-12.536		-1.999		0	
Uitvoering wegbeheerplan - Groot onderhoud		-247.637		-250.832		-250.722		-39.989		-262.000	
Actualisatie wegbeheerplan		-12.000		0		-12.000		0		0	
Elementenonderhoud 2015		-47.851		0		0		0		0	
Asfaltonderhoud 2015		-29.705		0		0		0		0	
Bijdrage Afkoppelen Bosberg		-40.110		0		0		0		0	
Restant uitgaven 2015		-104.541		0		0		0		0	
980403: Onderhoud gebouwen	314.316	-194.727	119.589	-2.036	117.553	-31.826	85.727	31.761	117.488	13.775	131.263
Storting voorziening technisch onderhoud		80.000		80.000		80.000		80.000		80.000	
Groot onderhoud		-274.727		-82.036		-111.826		-48.239		-66.225	
980408: Pensioenverplichting	409.218	65.653	474.871	41.500	516.371	41.500	557.871	44.380	602.251	44.380	646.631
Storting pensioenverplichting		65.653		41.500		41.500		44.380		44.380	
980409: Grondbedrijf (verlies gevende complexen)	3.012.000	0	3.012.000	0	3.012.000	0	3.012.000	0	3.012.000	0	3.012.000
Geen mutaties											
980440: Gemeentelijk rioleringsplan	582.554	-582.554	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onderzoekskosten		-12.500		0		0		0		0	
Investerings (direct afschrijven)		-887.634		0		0		0		0	
Storting vanuit exploitatie (AD)		212.597		0		0		0		0	
Activeren (direct afschrijven, 1 jaar)		104.983		0		0		0		0	

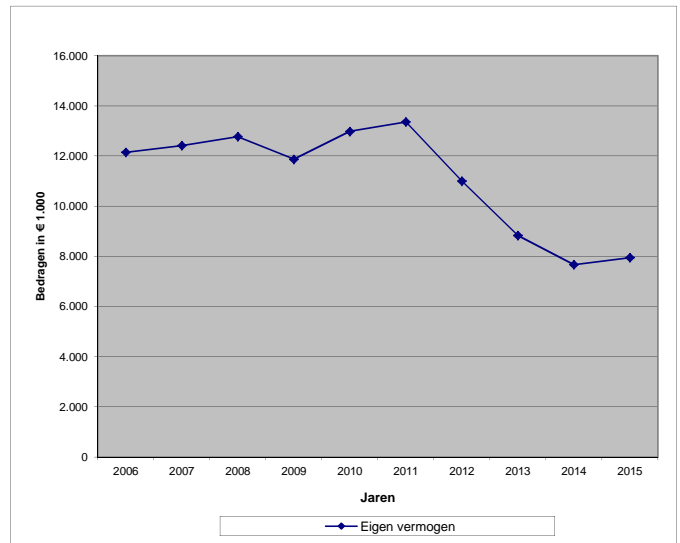
Bijlage B - Specificatie mutaties reserves en voorzieningen	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo	begroting	Saldo
	01-01-'16	2016	01-01-'17	2017	01-01-'18	2018	01-01-'19	2019	01-01-'20	2020	01-01-'21
980441: Afvalstoffenheffing	53.000	0	53.000	0	53.000	0	53.000	0	53.000	0	53.000
Geen mutaties											
980450: Nog te maken kosten afgesloten complexen	104.253	-10.000	94.253	0	94.253	0	94.253	0	94.253	0	94.253
Herschikking winkelaanbod Sint Agathaplein		-10.000		0		0		0		0	
980500: Voorziening dubieuze debiteuren	230.843	-52.000	178.843	0	178.843	0	178.843	0	178.843	0	178.843
Vrijval BoekelNet		-52.000		0		0		0		0	
Totaal mutaties reserves (exclusief voorzieningen)	8.421.077	-590.160	7.830.917	-23.872	7.807.045	-23.872	7.783.173	-523.977	7.259.196	-1.022.392	6.236.804

Bijlage C - Ontwikkeling resultaat en Eigen Vermogen

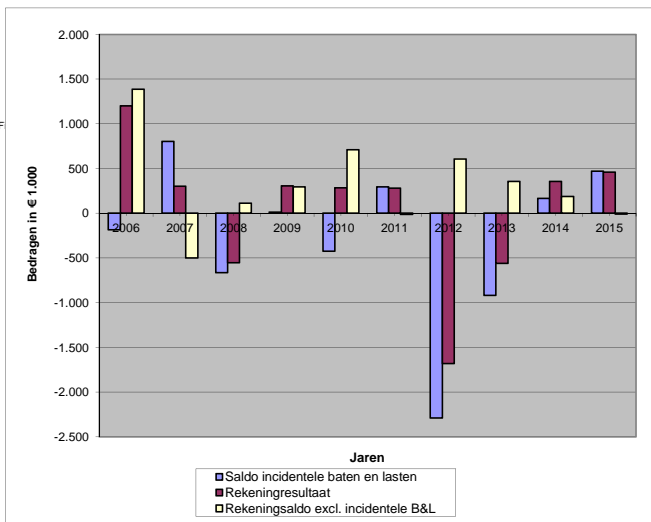
	2006 31-dec	2007 31-dec	2008 31-dec	2009 31-dec	2010 31-dec	2011 31-dec	2012 31-dec	2013 31-dec	2014 31-dec	2015 31-dec
Algemene reserve vast	7.424.000	5.066.000	4.612.000	4.235.000	3.910.000	3.787.000	1.413.081	617.647	617.647	1.000.000
vrij	2.098.000	3.766.000	3.458.000	2.489.000	2.472.000	2.184.000	2.389.495	1.702.003	2.618.308	2.567.751
SUBTOTAAL	9.522.000	8.832.000	8.070.000	6.724.000	6.382.000	5.971.000	3.802.576	2.319.650	3.235.955	3.567.751
Bestemmingsreserves	1.041.223	1.102.000	1.380.990	1.623.000	2.858.786	3.362.089	3.290.675	2.647.738	579.139	553.237
Grondbedrijf vast	401.000	401.000	401.000	401.000	401.000	401.000	401.000	401.261	401.261	401.261
vrij	205.000	1.405.000	1.549.000	1.511.000	1.511.000	1.686.000	1.675.997	1.673.110	1.673.110	1.673.110
fondsvorming	978.000	673.000	1.373.000	1.613.000	1.829.000	1.935.000	1.823.562	1.787.350	1.780.764	1.753.666
SUBTOTAAL	1.584.000	2.479.000	3.323.000	3.525.000	3.741.000	4.022.000	3.900.559	3.861.721	3.855.135	3.828.037
Reserves / EV TOTAAL (excl. rekeningresultaat)	12.147.223	12.413.000	12.773.990	11.872.000	12.981.786	13.355.089	10.993.810	8.829.109	7.670.229	7.949.025
Rekeningresultaat	1.202.000	303.000	-552.000	306.000	284.000	282.000	-1.681.000	-562.000	356.000	461.000
Reserves / EV TOTAAL (incl. rekeningresultaat)	13.349.223	12.716.000	12.221.990	12.178.000	13.265.786	13.637.089	9.312.810	8.267.109	8.026.229	8.410.025
Incidentele baten	307.000	1.414.000	270.700	483.400	1.737.900	1.309.000	835.300	359.100	752.000	1.124.600
lasten	492.000	611.000	934.100	473.000	2.163.800	1.014.800	3.123.600	1.277.800	585.000	654.100
SALDO	-185.000	803.000	-663.400	10.400	-425.900	294.200	-2.288.300	-918.700	167.000	470.500
Rekeningresultaat (excl. incidentele B&L)	1.387.000	-500.000	111.400	295.600	709.900	-12.200	607.300	356.700	189.000	-9.500
SALDO mutatie eigen vermogen	325.223	-633.223	-494.010	-43.990	1.087.786	371.303	-4.324.279	-1.045.701	-240.880	383.796

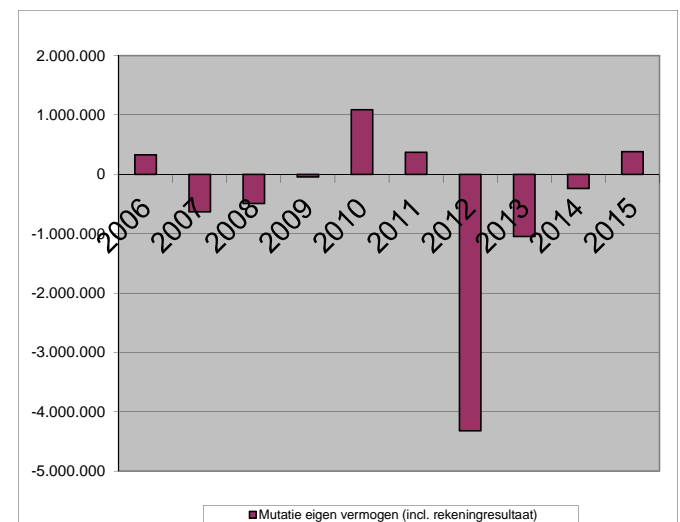
Figuur 1: ontwikkeling van de algemene reserve en reserves grondbedrijf

Figuur 2: ontwikkeling van de reserves / eigen vermogen

Figuur 3: incidentele baten versus rekeningresultaat

Figuur 4: mutatie eigen vermogen

Bijlage D - Overzicht kredieten

Interne Order	Omschrijving	Oorspronkelijk krediet	Jaar	Besluit	Datum	Uitg./Ink t/m 31-12-2015	Uitg./Ink. 2016	Uitg./Ink t/m 19-04-2016	Ruimte per 19-04-2016	Restant per 20-4-2016	Dekking	Opmerkingen n.a.v. VJnota 2016
A. Bestuurlijke en ambtelijke organisatie												
Geen kredieten beschikbaar												
B. Mobiliteitsbeleid												
	Geluidsanering Rutger van Herpenstraat	0	2012			-25.798	-16.337	-42.134	42.134	42.134		Aanhouden
	*Uitgaven	13.570				11.344	146	11.490	2.080	2.080		
	*Inkomsten (subsidie Provincie)	-13.570				-37.142	-16.483	-53.625	40.055	40.055		
	Elementenonderhoud 2015	0	2015	Rb.	11-12-14	0	9.373	9.372	-9.372	-9.372		Aanhouden
	*Uitgaven	70.350				22.499	9.373	31.871	38.479	38.479		
	*Inkomsten (voorziening wegbeheer)	-70.350				-22.499	0	-22.499	-47.851	-47.851		
	Asfaltonderhoud 2015	0	2015	Rb.	11-12-14	0	0	0	0	0		Aanhouden
	*Uitgaven	182.527				152.821	0	152.821	29.706	29.706		
	*Inkomsten (voorziening wegbeheer)	-182.527				-152.821	0	-152.821	-29.706	-29.706		
	Bestemmingsplan Randweg 2015	77.790	2015	B&W	12-10-15	-128.526	15.186	-113.340	0	0		Aanhouden
	*Uitgaven	155.579				27.053	15.186	42.239			t.l.v. exploitatie	
	*Inkomsten (bijdrage Provincie)	-77.789	2015			-155.579	0	-155.579				
	Kavelcoördinator Randweg 2015	35.000	2015	B&W	12-10-15	6.505	8.462	14.967	20.033	20.033	t.l.v. exploitatie	Aanhouden
	Overige kosten Randweg 2015	10.000	2015	B&W	12-10-15	15.860	7.532	23.392	-13.392	-13.392	t.l.v. exploitatie	Aanhouden
	Asfaltonderhoud 2016	0	2016	Rb.	11-12-14	0	0	0	0	0		Aanhouden
	*Uitgaven	260.754				0	0	0	260.754	260.754		
	*Inkomsten (voorziening wegbeheer)	-260.754				0	0	0	-260.754	-260.754		
C. Economische ontwikkeling												
	Herschikking winkelaanbod Sint Agathaplein	0	2015	B&W	3-11-15	0	15.000	15.000	-15.000	-15.000		Aanhouden
	*Uitgaven	25.000				5.000	15.000	20.000	5.000	5.000		
	*Inkomsten (Voorziening GBR afgesloten complexen)	-25.000				-5.000	0	-5.000	-20.000	-20.000		
	LOG Hoekstraat 6-8 D3275/3278	0	2016			0	0	603.600	-603.600	-603.600		Aanhouden
	*Uitgaven	603.600				603.600	0	603.600	0	0		
	*Inkomsten (verkoop)	-603.600				0	0	0	-603.600	-603.600		
	LOG GGZ D2641/D3336	0	2016			0	0	407.700	-407.700	-407.700		Aanhouden
	*Uitgaven	407.700				407.700	0	407.700	0	0		
	*Inkomsten (verkoop)	-407.700				0	0	0	-407.700	-407.700		
	LOG GGZ D3340/3353/3354/3342	0	2016			0	0	164.138	-164.138	-164.138		Aanhouden
	*Uitgaven	164.138				164.138	0	164.138	0	0		
	*Inkomsten (verkoop)	-164.138				0	0	0	-164.138	-164.138		
	LOG loc. Tielemans D2636	0	2016			0	-150.700	0	0	0		Afsluiten
	*Uitgaven	150.700				150.700	0	150.700	0	0		
	*Inkomsten (verkoop)	-150.700				0	-150.700	-150.700	0	0		

Bijlage D - Overzicht kredieten

Interne Order	Omschrijving	Oorspronkelijk krediet	Jaar	Besluit	Datum	Uitg./Ink t/m 31-12-2015	Uitg./Ink. 2016	Uitg./Ink t/m 19-04-2016	Ruimte per 19-04-2016	Restant per 20-4-2016	Dekking	Opmerkingen n.a.v. VJnota 2016
D. Leefbaarheid												
	Vervanging verlichting trainingsveld Boekel Sport	17.909	2016	Rb.	7-07-16	0	17.909	17.909	0	0	afschrijven in 25 jaar	Afsluiten
	Verbouwing Nia Domo integratie bibliotheek	359.172	2015	Rb.	8-10-15	0	96.286	96.286	262.886	262.886	afschrijven in 20 jaar	Aanhouden
E. Toeristisch recreatief beleid												
	Stichting de Speeltrein	0	2011	Rb.	30-06-11	5.903	8.366	14.269	-14.269	-14.269		Aanhouden
	*Uitgaven	320.000				252.985	8.366	261.352	58.648	58.648		
	*Inkomsten (IDOP subsidie)	-25.000				-25.000	0	-25.000	0	0		
	*Inkomsten (algemene reserve AD)	-25.000				-25.000	0	-25.000	0	0		
	*Inkomsten (bijdrages Grondbedrijf, verkoop kavels Irenestraat)	-160.000				0	0	0	-160.000	-160.000		
	*Inkomsten (bijdrages Grondbedrijf)	-110.000				-197.083	0	-197.083	87.083	87.083		
F. Veiligheid en handhaving												
	Geen kredieten beschikbaar											
G. Ruimtelijke zaken												
	Plan van aanpak stimuleringskader Groene-Blauwe diensten	0	2010	Rb.	8-07-10	0	0	0	0	0		Aanhouden
	*Uitgaven	100.000				50.000	0	50.000	50.000	50.000		
	*Inkomsten (fonds groen voor rood)	-100.000				-50.000	0	-50.000	-50.000	-50.000		
	Starterslening Gemeente Boekel	213.000	2013	Rb.	28-3-13/2-4-15	132.619	20.000	152.619	60.382	60.382		Aanhouden
	Centrum Oost	0	2015			-113.517	-74.873	-188.390	188.390	188.390		Aanhouden
H. Milieuzaken												
	Waterafvoer Bovenstehuis	0	2011	Rb.	13-10-11	0	828	828	-828	-828		Aanhouden
	*Uitgaven	25.000				750	828	1.578	23.422	23.422		
	*Inkomsten (Voorziening GRP)	-25.000				-750	0	-750	-24.250	-24.250		
	Afkoppelen Bosberg	0	2014	Rb.	13-10-11	11.927	3.154	15.081	-15.081	-15.081		Aanhouden
	*Uitgaven	219.827				160.077	3.154	163.231	56.596	56.596		
	*Inkomsten (Voorziening GRP)	-179.717				-148.150	0	-148.150	-31.567	-31.567		
	*Inkomsten (Voorziening wegbeheer)	-40.110				0	0	0	-40.110	-40.110		
	Renovatie drukriool	0	2015	Rb.	13-10-11	0	228.887	228.887	-228.887	-228.887		Aanhouden
	*Uitgaven	704.000				145.930	228.887	374.817	329.183	329.183		
	*Inkomsten (Voorziening GRP)	-704.000				-145.930	0	-145.930	-558.070	-558.070		
	Renovatie gemaal Raadstraat	0	2016	Rb.	11-12-14	0	7.493	7.493	-7.493	-7.493		Aanhouden
	*Uitgaven	30.000				0	7.493	7.493	22.507	22.507		
	*Inkomsten (Voorziening GRP)	-30.000				0	0	0	-30.000	-30.000		
	Rioolreparatie Bosberg/Vogelenzang	0	2016	Rb.	11-12-14	0	0	0	0	0		Aanhouden
	*Uitgaven	33.339				0	0	0	33.339	33.339		
	*Inkomsten (Voorziening GRP)	-33.339				0	0	0	-33.339	-33.339		
	Duurzaamheidsagenda Gemeente Boekel 2013/2016	0	2013	Rb.	29-03-13	0	373	372	-372	-372		Aanhouden
	*Uitgaven	30.000				23.907	373	24.279	5.721	5.721		
	*Inkomsten (fonds groen voor rood)	-30.000				-23.907	0	-23.907	-6.093	-6.093		

Toelichting overzicht kredieten en restant d.d. 19.04.16

Op bijlage D treft u aan de stand van zaken met betrekking tot de kredieten. Hier zijn alle investeringen verwerkt welke betrekking hebben op de periode tot en met 19 april 2016, exclusief het grondbedrijf. Daar waar opmerkelijke ontwikkelingen plaatsvinden binnen kredieten worden deze hier beschreven.

Met deze voorjaarsnota zijn de volgende kredieten afgesloten.

- PC – LOG locatie Tielemans D2636
- PD – Vervanging verlichting trainingsveld Boekel Sport

De noemenswaardige budgetoverschrijdingen worden onderstaand toegelicht. De effecten van de over-en onderschrijdingen vinden zijn effect in lagere kapitaallasten in de toekomst of een lagere onttrekking uit de beschikbare reserve dan wel voorziening.

Programma G:

Het B&W heeft besloten dat het krediet van de startersleningen met € 13.000 zal worden overschreden.

Bijlage E - Overzicht van geldleningen - Voorjaarsnota 2016

Nr	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum en nummer	Verval-datum	Jaar van de laatste afl.	Rente per-centage	Restantbedrag van de geld-lening aan het begin van het dienstjaar 2016	Bedrag van de in 2016 op te nemen / opgenomen geldlening	Bedrag van		Restantbedrag van de geld-lening aan het einde van het dienstjaar 2016	Restantbedrag van de geld-lening aan het begin van het dienstjaar 2017	Bedrag van de in 2017 op te nemen / opgenomen geldlening	Bedrag van		Restantbedrag van de geld-lening aan het einde van het dienstjaar 2017	Restantbedrag van de geld-lening aan het begin van het dienstjaar 2018	Bedrag van de in 2018 op te nemen / opgenomen geldlening	Bedrag van		Restantbedrag van de geld-lening aan het einde van het dienstjaar 2018
								rente 2016	aflossing 2016				rente 2017	aflossing 2017				rente 2018	aflossing 2018	
1	1.000.000	20-06-2003 40.097694	20.06	2028	4,350%	520.000	0	21.690	40.000	480.000	480.000	0	19.950	40.000	440.000	440.000	0	18.210	40.000	400.000
2	4.500.000	26-05-2005 40.100417	26.05	2030	3,735%	2.700.000	0	96.793	180.000	2.520.000	2.520.000	0	90.070	180.000	2.340.000	2.340.000	0	83.347	180.000	2.160.000
3	5.200.000	30.11.2006 40.102352	30.11	2016	3,939%	520.000	0	18.687	520.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	5.000.000	29.11.2007 40.103205	29.11	2017	4,500%	1.000.000	0	42.966	500.000	500.000	500.000	0	20.466	500.000	0	0	0	0	0	0
5	5.000.000	28.02.2008 40.103482	28.02	2018	4,232%	1.500.000	0	45.740	500.000	1.000.000	1.000.000	0	24.580	500.000	500.000	500.000	0	3.420	500.000	0
6	4.500.000	31.07.2008 40.103836	31.07	2018	4,980%	1.350.000	0	57.775	450.000	900.000	900.000	0	35.365	450.000	450.000	450.000	0	12.955	450.000	0
7	4.000.000	31.07.2009 40.104476	31.07	2019	3,600%	1.600.000	0	51.524	400.000	1.200.000	1.200.000	0	37.124	400.000	800.000	800.000	0	22.724	400.000	400.000
8	4.000.000	31.08.2010 40.105771	31.08	2020	2,330%	2.000.000	0	43.485	400.000	1.600.000	1.600.000	0	34.165	400.000	1.200.000	1.200.000	0	24.845	400.000	800.000
9	5.000.000	20.12.2011 40.107189	20.12	2021	2,700%	3.000.000	0	80.556	500.000	2.500.000	2.500.000	0	67.056	500.000	2.000.000	2.000.000	0	53.556	500.000	1.500.000
10	5.000.000	15.11.2012 40.107906	15.11	2022	1,740%	3.500.000	0	59.780	500.000	3.000.000	3.000.000	0	51.080	500.000	2.500.000	2.500.000	0	42.380	500.000	2.000.000
11	5.000.000	28.11.2013 40.108761	28.11	2033	2,835%	4.500.000	0	126.934	250.000	4.250.000	4.250.000	0	119.847	250.000	4.000.000	4.000.000	0	112.759	250.000	3.750.000
12	4.000.000	Nieuwe geldlening	31.12.2016		1,500%	0	4.000.000	0	0	4.000.000	4.000.000	0	60.000	200.000	3.800.000	3.800.000	0	57.000	200.000	3.600.000
13	3.500.000	Nieuwe geldlening	01.07.2018		2,000%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.500.000	35.000	0	3.500.000
14	2.500.000	Nieuwe geldlening	01.07.2019		2,250%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal						22.190.000	4.000.000	645.930	4.240.000	21.950.000	21.950.000	0	559.703	3.920.000	18.030.000	18.030.000	3.500.000	466.196	3.420.000	18.110.000

Nr	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum en nummer	Verval-datum	Jaar van de laatste afl.	Rente per-centage	Restantbedrag van de geld-lening aan het begin van het dienstjaar 2019	Bedrag van de in 2019 op te nemen / opgenomen geldlening	Bedrag van		Restantbedrag van de geld-lening aan het einde van het dienstjaar 2019	Restantbedrag van de geld-lening aan het begin van het dienstjaar 2020	Bedrag van de in 2020 op te nemen / opgenomen geldlening	Bedrag van		Restantbedrag van de geld-lening aan het einde van het dienstjaar 2020	Restantbedrag van de geld-lening aan het begin van het dienstjaar 2021	Bedrag van de in 2021 op te nemen / opgenomen geldlening	Bedrag van		Restantbedrag van de geld-lening aan het einde van het dienstjaar 2021
								rente 2019	aflossing 2019				rente 2020	aflossing 2020				de rente of de aflossing van de rente- of aflossingsbestanddeel 2021	de aflossing van de aflossingsbestanddeel 2021	
1	1.000.000	20-06-2003 40.097694	20.06	2028	4,350%	400.000	0	16.470	40.000	360.000	360.000	0	14.730	40.000	320.000	320.000	0	12.990	40.000	280.000
2	2.000.000	29-10-2003 40.098370	28.11	2013	4,070%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	4.500.000	26-05-2005 40.100417	26.05	2030	3,735%	2.160.000	0	76.624	180.000	1.980.000	1.980.000	0	69.901	180.000	1.800.000	1.800.000	0	63.178	180.000	1.620.000
3	5.200.000	30.11.2006 40.102352	30.11	2016	3,939%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	5.000.000	29.11.2007 40.103205	29.11	2017	4,500%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	5.000.000	28.02.2008 40.103482	28.02	2018	4,232%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	4.500.000	31.07.2008 40.103836	31.07	2018	4,980%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	4.000.000	31.07.2009 40.104476	31.07	2019	3,600%	400.000	0	8.324	400.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	4.000.000	31.08.2010 40.105771	31.08	2020	2,330%	800.000	0	15.525	400.000	400.000	400.000	0	6.205	400.000	0	0	0	0	0	0
9	5.000.000	20.12.2011 40.107189	20.12	2021	2,700%	1.500.000	0	40.056	500.000	1.000.000	1.000.000	0	26.556	500.000	500.000	500.000	0	13.056	500.000	0
10	5.000.000	15.11.2012 40.107906	15.11	2022	1,740%	2.000.000	0	33.680	500.000	1.500.000	1.500.000	0	24.980	500.000	1.000.000	1.000.000	0	16.280	500.000	500.000
11	5.000.000	28.11.2013 40.108761	28.11	2033	2,835%	3.750.000	0	105.672	250.000	3.500.000	3.500.000	0	98.584	250.000	3.250.000	3.250.000	0	91.497	250.000	3.000.000
12	4.000.000	Nieuwe geldlening	31.12.2016		1,500%	3.600.000	0	54.000	200.000	3.400.000	3.400.000	0	51.000	200.000	3.200.000	3.200.000	0	48.000	200.000	3.000.000
13	3.500.000	Nieuwe geldlening	01.07.2018		2,000%	3.500.000	0	68.250	175.000	3.325.000	3.325.000	0	64.750	175.000	3.150.000	3.150.000	0	61.250	175.000	2.975.000
14	2.500.000	Nieuwe geldlening	01.07.2019		2,250%	0	2.500.000	28.125	0	2.500.000	2.500.000	0	54.844	125.000	2.375.000	2.375.000	0	52.031	125.000	2.250.000
Totaal						18.110.000	2.500.000	446.726	2.645.000	17.965.000	17.965.000	0	411.550	2.370.000	15.595.000	15.595.000	0	358.282	1.970.000	13.625.000

Bijlage F - Lijst met afkortingen

a.g.v.	Als gevolg van
A+O Fonds	Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds (A+O fonds) Gemeenten
AB	Algemeen Bestuur
ABW	Algemene Bijstands Wet
AGR	Algemene Gemeentelijke Reserve
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AO / IC	Administratieve Organisatie en Interne Controle
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ARBO	Arbeidsomstandigheden
art.	Artikel
ASHG	Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AWIR	Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen
AZ	Algemene Zaken
B & W	(College van) Burgemeester en Wethouders
b.v.	Besloten vennootschap
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBN	Brandweer Brabant Noord
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBRA	Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen
BCA	Bestuurscommissie Afvalinzameling
BCF	BTW Compensatie Fonds
BDUR	Brede doeluitkering rampenbestrijding
BGO	Bijzonder Georganiseerd Overleg
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BHIC	Brabants Historisch Informatie Centrum
BIO	Buitengebied in ontwikkeling
BLAU	Basisregistratie Lonen, Arbeids- en Uitkeringsverhoudingen
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BNO	Brabant Noord-Oost
BOA	Buitengewone opsporingsambtenaar
BOPZ-(online)	Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen
BOR	Bijzondere ondernemingsraad
BP	Bestemmingsplan
BPM	Belasting voor personenauto's en motorvoertuigen
BRI	Basisregistratie Inkomen
BRK	Basisregistratie Kadaster
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
BRT	Basisregistratie Topografie
BRV	Basisregistratie voertuigen
BSOB	Belastingsamenwerking Oost-Brabant
BTW	Belasting toegevoegde waarde (=omzetbelasting)
BUIG	Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
Burap	Bestuursrapportage
BVL	Brabants Veiligheidslabel
BW	Burgerlijk Wetboek
BWT	Bouw en woningtoezicht
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
C.Q.	Casu Quo
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
Cf.	Conform
Cie	Commissie
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin

Bijlage F - Lijst met afkortingen

CPB	College Bescherming Persoonsgegevens
CPI	Consumentenprijsindex
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
CWI	Centrum Werk en Inkomen
Dd	De dato
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DKD	Digitaal Klantdossier
DLB	De Lage Beemden
DT	Directie Team
DURP	Digitaal Uitwisselbare Ruimtelijke Plannen
e.d.	En dergelijke
ECB	Europese Centrale Bank
EHBO	Eerste Hulp Bij Ongelukken
EKD	Elektronisch Kinddossier
EMU	Economische en Monetaire Unie
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
EV	Eigen Vermogen
EVZ	Ecologische verbindingzone
Fin.	Financieel / Financiële
FLO	Functioneel leeftijdsontslag
FPU	Flexibele Pensioen Uittreding
FTE	Fulltimerequivalent
Fvw	Financiële verhoudingswet
GB	Grondbedrijf
GBA	Gemeentelijke bevolkingsadministratie
GFT	Groente, Fruit- en Tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIS	Geografisch informatiesysteem
GMC	Gemeenschappelijk Meldcentrum
GO	Georganiseerd Overleg
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijke Riolerings Plan
GS	Gedeputeerde Staten
GVOP	Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties
GZ	Grondgebiedszaken
H.b.h.	Hulp bij het huishouden
HHV	Huishoudelijke verzorging
HNG	Hypotheekfonds Noordbrabantse Gemeenten
HVD	Hulpverleningdienst Brabant-Noord
I & A	Informatie & Automatisering
IBN	Integrale bedrijven Noordoost-Brabant
ICT	Informatie en Communicatie technologie
iDOP	integraal Dorps Ontwikkeling Plan
ihkv	In het kader van
IKC	Integraal kindcentrum
Incl.	Inclusief
IOAW	Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IV	Intensieve Veehouderij
IVB	Intergraal Veiligheidsbeleid
IVH	Integrale vroegHulp
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KBO	Katholieke Bond van Ouderen
KCV	Kleinschalig Collectief Vervoer
KRW	Kaderrichtlijnen water
LOG	Landbouw- ontwikkelgebied

Bijlage F - Lijst met afkortingen

M.b.t.	met betrekking tot
M.n.	Met name
M.u.v.	Met uitzondering van
MER	Mileueffectrapportage
MIRT	Meerjaren investeringsprogramma
MKB	Midden en kleinbedrijf
MOP	Meerjaren onderhoudsplan
N.V.	Naamloze vennootschap
N.v.t.	Niet van toepassing
NHR	Nationaal handelsregister
NOC-NSF	Nederlands Olympisch Comité - Nederlandse Sportfederatie
NT1	Nederlandse als 1e taal
NT2	Nederlandse als 2e taal
Nuggers	Niet uitkeringsgerechtigden
NUP	Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid
Nza	Nederlandse Zorgautoriteit
O.a.	Onder andere
O.b.v.	Op basis van
O.g.v.	Op grond van
ODBN	Omgevingsdienst Brabant Noord
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheids Zorg
OKE	Ontwikkelkansen door Kwaliteit en Educatie
OM	Openbaar Ministerie
OR	Ondernemingsraad
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerende Zaakbelasting
P&C	Planning & Control
P&O	Personeel & Organisatie
Pag.	Pagina
PGB	Persoonsgebonden Budget
PM	Pro Memorie (= ter herinnering)
POP	Persoonlijk ontwikkelingsplan
PS	Provinciale Staten
PvA	Plan van Aanpak
RAV	Regionale Ambulance Voorzieningen
RBL	Regionaal Bureau Leerplicht
RIE	Risico-inventarisatie en evaluatie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
RO	Ruimtelijke Ordening
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
RUD	Regionale Uitvoerings Dienst
RUPL	Regionaal Uitvoeringsprogramma Leefomgeving
RVR	Ruimte voor ruimte
SBB	Stichting Binnensport Boekel
SGV	Stichting Gemeenschapshuis Venhorst
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realiseerbaar en Tijdgebonden
SV	Structuur Visie
SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting
SWEW	Stichting Waarborgfonds Eigen Woning
SWO	Stichting Welzijn Ouderen
T / m	Tot en met
T.b.v.	Ten behoeve van
T.g.v.	Ten gunste van
T.o.v.	Ten opzichte van
T.t.v.	Ten tijde van
VCA	Veiligheidschecklist Aannemers
vGRP	Verbreed Gemeentelijke Riolerings Plan
VJN	Voorjaarsnota
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VPB	Vennootschapsbelasting

Bijlage F - Lijst met afkortingen

VR	Verordening Ruimte
VTH-taken	Vergunningverlening / toezicht & handhaving
VVE	Vereniging van Eigenaren
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VVN	Veilig Verkeer Nederland
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WB21	Waterbeleid 21e eeuw
WCPV	Wet collectieve preventie volksgezondheid
WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs
Wet Walvis	Wet Administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten
Wet WOZ	Wet Waardering Onroerende Zaken
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WIJ	Wet Investing in Jongeren
WIN	Wet Inburgering Nieuwkomers
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WKPB	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
WM	Wet Mileubeheer
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNSP	Wet sanering natuurlijke personen
WOR	Wet op de Ondernemingsraden
WOZ	Waardering onroerende zaken
WRO	Wet op de ruimtelijke ordening
WSNP	Wet sanering natuurlijke personen
WSW	Wet sociale werkvoorziening
Wtcg	Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
WVG	Wet voorzieningen gehandicapten
WVO	Wet Verontreiniging Oppervlaktewater
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWIK	Wet Werk en Inkomen Kunstenaars
ZIN	Zorg in natura